

Sygn. akt VII U 1610/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA w SO w Gdańsku Ewa Downar-Zapolska

Protokolant: st. sekr. sądowy Małgorzata Wronkowska

po rozpoznaniu w dniu 3 lutego 2014 r. w Gdańsku

sprawy M. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania M. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 17 maja 2013 r. nr (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. i przyznaje ubezpieczonemu M. M. prawo do emerytury od dnia 10 maja 2013 r. i ustala, że organ emerytalny nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. na rzecz ubezpieczonego M. M. kwotę 120,00 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego

Sygn. akt VII U 1610/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 maja 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonemu M. M. prawa do emerytury w oparciu o ustalenie, iż na dzień 01 stycznia 1999 r. nie udowodnił on 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Do stażu pracy w warunkach szczególnych ubezpieczony nie uwzględnił okresów zatrudnienia od dnia 23 marca 1987 r. do dnia 03 maja 1990 r. w Przedsiębiorstwie (...) w P. wobec faktu, iż zaświadczenie z dnia 17 maja 1990 r. nie zawiera informacji, jaki rodzaj prac wykonywał on w tym okresie, jak również od dnia 01 maja 1990 r. do dnia 31 grudnia 1998 r. w (...)S.A. Fabryce (...) w upadłości w P. wobec braku przedłożenia oryginału świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych, jak również faktu, iż przedłożona kserokopia w/w dokumencie nie zawiera określenia charakteru wykonywanej pracy ściśle według rozporządzenia (k. 67 akt rentowych).

Od decyzji organu rentowego odwołał się wnioskodawca, zaskarżając ją w całości i zarzucając jej naruszenie art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 poz. 1440 ze zm.), dalej: ustawa, oraz § 1-2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.

U. z 1983 r. nr 8 poz. 43), dalej: rozporządzenie, poprzez błędne jego zastosowanie i stwierdzenie, że ubezpieczony nie spełnił przesłanek do nabycia emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Jednocześnie wnioskodawca wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie mu prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych od dnia złożenia wniosku, zasądzenie na rzecz ubezpieczonego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, w wysokości uwzględniającej nakład pracy pełnomocnika, nie niższej niż dwukrotność stawki minimalnej oraz dopuszczenie dowodów wskazanych w odwołaniu. W uzasadnieniu odwołujący wskazał, iż świadczył pracę w szczególnych warunkach w okresie od dnia 23 marca 1987 r. do 31 grudnia 1986 r. oraz od dnia 03 maja 1990 r. do 31 grudnia 1998 r. – zwracając uwagę, iż pozwany równocześnie zaliczył do stażu pracy w warunkach szczególnych wcześniejszy okres pracy w Przedsiębiorstwie (...) w P., kiedy wnioskodawca pracował w dokładnie tym samym charakterze. Wyjaśniał również, iż zmiana nazewnictwa stanowiska pracy związana była jedynie z podwyższeniem wynagrodzenia – cały czas zajmując się wyłącznie pracą fizyczną, bez prac administracyjnych. Z tytułu wykonywanej pracy wnioskodawca otrzymywał również dodatek za pracę w warunkach szczególnych. Wniósł również o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków na okoliczność charakteru, rodzaju i wymiaru wykonywania w spornym okresie pracy w warunkach szczególnych.

W odpowiedzi z dnia 27 czerwca 2013 r. na odwołanie ubezpieczonego pozwany wniósł jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji (k. 7-8 akt sprawy).

Jak sprecyzował pełnomocnik ubezpieczonego na rozprawie – wnioskodawca wniósł o zaliczenie do stażu pracy w warunkach szczególnych jedynie okresu pracy od dnia 23 marca 1987 r. do dnia 03 maja 1990 r. w Przedsiębiorstwie (...) w P. nie kwestionując rozstrzygnięcia pozwanego co do okresu od dnia 01 maja 1990 r. do dnia 31 grudnia 1998 r. w (...)S.A. Fabryce (...) w upadłości w P. (rozprawa z dnia 13 listopada 2013 r.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony M. M., urodzony (...), z zawodu elektryk, w dniu 10 maja 2013 roku złożył do pozwanego organu rentowego ponowny wniosek o emeryturę. Wnioskodawca w chwili złożenia wniosku o emeryturę nie był członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego oraz pozostawał dalej w stosunku pracy.

okoliczności bezsporne, vide: akta ZUS - wniosek o przyznanie emerytury z dnia 29 kwietnia 2012 r. k. 62, zaświadczenie o zatrudnieniu z dnia 09 grudnia 2010 r. k. 19

Pozwany ustalił, że ogólny staż ubezpieczeniowy wnioskodawcy na dzień 1 stycznia 1999 r. wynosi 32 lata i 15 dni, w tym 31 lat i 11 miesięcy okresów składkowych oraz 1 miesiąc i 15 dni okresów nieskładkowych. W ocenie organu rentowego skarżący udowodnił 12 lat, 1 miesiąc i 9 dni stażu pracy w warunkach szczególnych – jednakże na skutek przeprowadzonego postępowania odwoławczego należało przyjąć, iż wykazał on przeszło 15 lat stażu pracy w warunkach szczególnych.

dowód: akta ZUS - karta przebiegu zatrudnienia – k. 66v, decyzja pozwanego z dnia 17 maja 2013 roku k. 67

Nie była to pierwsza decyzja odmawiająca wnioskodawcy prawa do świadczenia emerytalnego – uprzednio decyzją z dnia 17 lutego 2011 r. pozwany organ rentowy również odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym warunkach z uwagi na niespełnienie warunków nabycia tego prawa, tj. wobec nie udowodnienia wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach oraz nie rozwiązania stosunku pracy.

Na skutek odwołania skarżącego tutaj. Sąd prawomocnym wyrokiem z dnia 24 października 2011 r. o sygn. akt VII U 1399/11 oddalił odwołanie M. M..

dowód: akta ZUS – decyzja pozwanego o odmowie prawa do emerytury z dnia 17 lutego 2011 r. k. 39, wyrok z dnia 24 października 2011 r. o sygn. akt VII U 1399/11 z uzasadnieniem – k. 54-58, pismo Sądu z dnia 22 grudnia 2011 r. – k. 59

Ubezpieczony w spornym okresie od 23 marca 1987 r. do 03 maja 1990 r. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w P. na stanowisku mistrz elektryk – zastępca kierownika działu utrzymania ruchu. W powyższym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał on prace elektryka przy obsłudze, remontach prostowników i aparatury rtęciowej, ich opróżnianiu, oczyszczaniu i napełnianiu rtęcią, obsłudze suwnic.

Wnioskodawca świadczył prace jako elektryk przy naprawach urządzeń spawalniczych, suwnic, dźwigów. Ponadto ubezpieczony wykonywał różnego rodzaju prace remontowe oraz dokonywał konserwacji oraz przeglądów agregatów, akumulatorów, prostowników i urządzeń dźwigowych na wydziale bezpośredniej produkcji. Posiadał uprawnienia konserwatora suwnic oraz sprzętu spawalniczego.

Ubezpieczony wchodził w skład kilkuosobowego zespołu, którym kierował M. K. jako główny energetyk i główny mechanik, kierownik zabezpieczenia ruchu. Kierownik zespołu przydzielał prace dla każdego z pracowników.

Skarżący zajmował od dnia 01 stycznia 1987 r. stanowisko tzw. mistrza pracującego. Ubezpieczony nie miał z tego tytułu realnej władzy nad pracownikami, nie wydawał im poleceń – pracował i nadzorował innych pracowników dokonujących napraw. Skarżący nie wykonywał czynności administracyjnych – np. ustalanie ilości przepracowanych godzin, zapotrzebowania, dokumenty i sprawozdania – zajmował się tym kierownik M. K.. Wnioskodawca nie posiadał nigdy własnego biura ani miejsca do wykonywania prac administracyjnych. Funkcja mistrza, jaką równolegle pełnił skarżący, wiązała się jedynie z obowiązkiem pilnowania, aby sprzęt do pracy dla spawaczy był sprawny, a praca, wykonywana w systemie akordowym, realizowana była terminowo.

Od dnia 01 stycznia 1987 r. ubezpieczony równocześnie był mistrzem, jak również zastępcą kierownika działu utrzymania ruchu (które to stanowisko zastępcy kierownika utworzono specjalnie dla niego jako najlepszego elektryka) – przy czym nie zmienił się w ogóle zakres jego obowiązków i nadal dokonywał razem z szeregowymi pracownikami te same czynności z zakresu napraw i konserwacji urządzeń elektrycznych na sali produkcyjnej zakładu pracy. Zmiana nazewnictwa stanowiska wiązała się z faktem umożliwienia ubezpieczonemu uzyskania wyższego wynagrodzenia.

W powyższym okresie ubezpieczony wykonywał dokładnie te same prace, jakie uprzednio wykonywał we wcześniejszym okresie pracy do 1985 r., uznanym przez pozwany organ do stażu pracy w warunkach szczególnych.

Odwołujący świadczył pracę na hali spawalniczej w uciążliwych warunkach w hałasie i zadymieniu – gdzie swoje prace wykonywali spawacze (kilkadziesiąt do stu osób) przy spawaniu konstrukcji stalowych do hal i obór.

W związku z powyższymi warunkami ubezpieczony otrzymywał dodatek do wynagrodzenia z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

W spornym okresie wnioskodawca nie korzystał z urlopów bezpłatnych.

W maju 1990 r. zakład pracy pod dotychczasową firmą uległ likwidacji.

dowód: akta sprawy : akta osobowe i kartoteki zarobkowe ubezpieczonego – k. 40, zeznania ubezpieczonego – k. 33-34 i 41, zeznania świadka M. K. – k. 34, zeznania świadka M. T. – k. 34-35; akta rentowe : zaświadczenie o wykonywaniu pracy w warunkach szczególnych z dnia 17 maja 1990 r. – k. 9

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy w tym aktach osobowych wnioskodawcy, w aktach pozwanego organu emerytalnego, której prawdziwość i rzetelność nie była przez żadną ze stron kwestionowana. Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia jej wiarygodności z urzędu.

Podstawę ustaleń stanu faktycznego stanowiły także zeznania świadków: M. K. oraz M. T., tym bardziej, że korespondowały z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w tym z zeznaniami

ubezpieczonego, które Sąd uznał za przekonujące. W szczególności podkreślenia wymaga, że zgromadzimy w sprawie materiał dowodowy w tym zeznania wzajemnie się uzupełniając, stworzyły spójną całość.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Przedmiotem niniejszego postępowania była kwestia ustalenia prawa ubezpieczonego do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Wyniki przeprowadzonego przez Sąd postępowania dowodowego wykazały, że wnioskodawca legitymuje się wymaganym 15 – letnim stażem pracy w szczególnych warunkach, co sprawia, iż stanowisko organu emerytalnego odmawiające wnioskodawcy prawa do wcześniejszej emerytury, nie jest słuszne.

Ogólne zasady nabywania prawa do emerytury dla ubezpieczonych urodzonych po 1948 r. zostały uregulowane w treści art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 ze zm.), dalej: ustawa, zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, tj. spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) legitymują się okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż: 65 lat - dla mężczyzn, 60 dla kobiet,
- 2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej: 25 lat dla mężczyzn, 20 dla kobiet,
- 3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Podkreślenia wymaga, iż art. 184 ust 2 powyższej ustawy zmieniony został przez art. 1 pkt 20 ustawy z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. nr 637) z dniem 01 stycznia 2013 r., co skutkuje tym iż od 01 stycznia 2013 r. celem uzyskania uprawnienia do emerytury w warunkach szczególnych nie ma konieczności spełniania przez ubezpieczonych przesłanki rozwiązania stosunku pracy.

Aktem wykonawczym, do którego odsyła ustawa, jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. nr 8 poz. 43), dalej: rozporządzenie. Stosownie do treści § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W wykazie A – prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego – stanowiącym załącznik do rozporządzenia, w dziale III (Prace różne w hutnictwie i przemyśle metalowym):

- pod pozycją 84 wskazano prace przy obsłudze, remoncie prostowników i aparatury rtęciowej, ich opróżnianie, oczyszczanie i napełnianie rtęcią
- pod pozycją 86 wskazano są prace przy obsłudze suwnic.

Dodatkowo wskazać należy, iż zgodnie z przepisem § 2 ust 1 i 2 powołanego wyżej rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (§ 2 ust. 2).

Trzeba jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z utartą praktyką i orzecznictwem w postępowaniu przed sądem okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidziane rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze mogą być ustalane także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia z zakładu pracy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., III UZP 6/84 oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r. III UZP 48/84), a więc wszelkimi dopuszczalnymi przez prawo środkami dowodowymi.

Bezspornym jest, iż ubezpieczony w dniu 02 stycznia 2011 r. osiągnął 60 rok życia, na dzień 01 stycznia 1999 r. udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze co najmniej 25 lat, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego oraz pozostaje dalej w stosunku pracy – co biorąc pod uwagę brzmienie art. 184 ust. 2 ustawy od dnia 01 stycznia 2013 r. pozostaje okolicznością w sprawie bez znaczenia.

Przedmiotem sporu pozostawało ustalenie, czy za zatrudnienie w szczególnych warunkach może zostać uznany okres pracy od dnia 23 marca 1987 r. do 03 maja 1990 r. z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w P. na stanowisku mistrza elektryka zastępcy kierownika działu utrzymania ruchu – wobec faktu, iż w ocenie pozwanego organu rentowego zaświadczenie z dnia 17 maja 1990 r. nie zawiera informacji, jaki rodzaj prac wykonywał on w tym okresie.

W ocenie Sądu Okręgowego, fakt wykonywania przez ubezpieczonego pracy w szczególnych warunkach pracy jako elektryka przy obsłudze, remontach prostowników i aparatury rtęciowej, ich opróżnianiu, oczyszczaniu i napełnianiu rtęcią, obsłudze suwnic w spornym okresie znajduje potwierdzenie w zebranych w sprawie materiale dowodowym (zaświadczenie o wykonywaniu pracy w warunkach szczególnych, akta osobowe). Niewątpliwie faktyczny rodzaj pracy ubezpieczonego został potwierdzony zeznaniami świadków – współpracowników ubezpieczonego ze spornych okresów zatrudnienia – którzy zgodnie wskazali, iż wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał w warunkach szczególnych właśnie w/w prace. Należy wskazać, iż świadkowie ci stanowili wiarygodne osobowe źródła dowodowe dla Sądu, ponieważ pracowali w tym samym zakładzie pracy w okresie co do zasady pokrywającym się z zatrudnieniem tam ubezpieczonego: świadek M. K. (bezpośredni przełożony wnioskodawcy) oraz świadek M. T. (specjalista ds. ekonomiki i płac działu ekonomicznego). Obydwoje świadkowie w sposób zbieżny i dla Sądu wiarygodny opisywali rodzaj i dokładne zadania, jakie wnioskodawca wykonywał w poszczególnych spornych okresach – nadto w ocenie Sądu mieli oni obiektywną możliwość posiadania wiedzy na temat rodzaju i charakteru pracy ubezpieczonego, mając z nim bardzo częstą styczność.

W sposób całkowicie analogiczny w/w osoby opisywały stanowisko pracy ubezpieczonego jako elektryka, jak również wykonywane przez niego prace. I tak, ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż wnioskodawca świadczył prace jako elektryk przy naprawach urządzeń spawalniczych, suwnic, dźwigów. Ponadto ubezpieczony wykonywał różnego rodzaju prace remontowe oraz dokonywał konserwacji oraz przeglądów agregatów, akumulatorów, prostowników i urządzeń dźwigowych na wydziale bezpośredniej produkcji. Posiadał uprawnienia konserwatora suwnic oraz sprzętu spawalniczego. Ubezpieczony wchodził w skład kilkusobowego zespołu, którym kierował M. K. jako główny energetyk i główny mechanik, kierownik zabezpieczenia ruchu. Kierownik zespołu przydzielał prace dla każdego z pracowników. Skarżący zajmował od dnia 01 stycznia 1987 r. stanowisko tzw. mistrza pracującego. Ubezpieczony nie miał z tego tytułu realnej władzy nad pracownikami, nie wydawał im poleceń – pracował i nadzorował innych pracowników dokonujących napraw. Skarżący nie wykonywał czynności administracyjnych – np. ustalanie ilości przepracowanych godzin, zapotrzebowania, dokumenty i sprawozdania – zajmował się tym kierownik M. K.. Wnioskodawca nie posiadał nigdy własnego biura ani miejsca do wykonywania prac administracyjnych. Funkcja mistrza, jaką równolegle pełnił skarżący, wiązała się jedynie z obowiązkiem pilnowania, aby sprzęt do pracy dla spawaczy był sprawny, a praca, wykonywana w systemie akordowym, realizowana była

terminowo. Od dnia 01 stycznia 1987 r. ubezpieczony równocześnie był mistrzem, jak również zastępcą kierownika działu utrzymania ruchu, które to stanowisko zastępcy kierownika – o czym wyraźnie zeznawali obydwaj świadkowie – utworzono specjalnie dla niego jako najlepszego elektryka, którego dyrekcja zakładu chciała zatrzymać w szeregach pracowników i przekonać, aby nie zmieniał pracodawcy. Nie zmienił się wówczas w ogóle zakres jego obowiązków i nadal dokonywał razem z szeregowymi pracownikami te same czynności z zakresu napraw i konserwacji urządzeń elektrycznych na sali produkcyjnej zakładu pracy. Zmiana nazewnictwa stanowiska wiązała się z faktem umożliwienia ubezpieczonemu uzyskania wyższego wynagrodzenia. W powyższym okresie – jak w sposób wyraźny i dokładny wskazali obydwaj świadkowie – ubezpieczony wykonywał dokładnie te same prace, jakie uprzednio wykonywał we wcześniejszym okresie pracy do 1985 r., uznanym przez pozwany organ do stażu pracy w warunkach szczególnych. Odwołujący świadczył pracę na hali spawalniczej w uciążliwych warunkach w hałasie i zadymieniu – gdzie swoje prace wykonywali spawacze (kilkadziesiąt do stu osób) przy spawaniu konstrukcji stalowych do hal i obór. W związku z powyższymi warunkami ubezpieczony otrzymywał dodatek do wynagrodzenia z tytułu pracy w warunkach szczególnych – o czym dokładnie zeznawała świadek T., wskazując poszczególne miejsca wskazujące na fakt otrzymywania tego dodatku przez ubezpieczonego (kartoteki zarobkowe: za 1985 rok – kolumna 13, 1987 rok – kolumna 13, 1988 rok – kolumna 17 oraz 1989 rok – kolumna 14), zeznając również, że także ona sama zajmowała się wypełnianiem tych kartotek oraz naliczaniem płac poszczególnym pracownikom.

Wobec powyższego – mając również na uwadze fakt ograniczenia odwołania na rozprawie do kwestionowania jedynie pierwszego okresu zakwestionowanego przez pozwanego – Sąd Okręgowy odstąpił od badania, czy ubezpieczony świadczył pracę w szczególnych warunkach w okresie od dnia 03 maja 1990 r. do dnia 31 grudnia 1998 r. w przedsiębiorstwie (...)S.A. Fabryka (...) w S., gdyż niezależnie od rozstrzygnięcia niniejszej kwestii ubezpieczony w ocenie Sądu spełnia przesłanki do otrzymania wnioskowanego świadczenia w postaci emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

W ocenie Sądu Okręgowego, wobec udowodnienia wykonywania stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych, ubezpieczony M. M. spełnił wszystkie przesłanki dla nabycia emerytury w obniżonym wieku, ponieważ osiągnął 60 rok życia, na dzień złożenia wniosku udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze 25 lat, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, a także spełnił przesłankę udokumentowania stażu co najmniej 15 lat pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

W tym miejscu zwrócić także należy uwagę na to, iż zgodnie z brzmieniem art. 118 ust. 1a ustawy, w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nie ustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

Należy podkreślić, że zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 września 2007 r. OTK-A 2007/8/97 powyższy przepis należy rozumieć w ten sposób, że za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uznaje się dzień wpływu prawomocnego orzeczenia tylko w sytuacji, gdy za nie ustalenie tych okoliczności nie ponosi odpowiedzialności organ rentowy.

Zdaniem Sądu, w niniejszej sprawie okoliczności, na podstawie których Sąd uznał odwołanie ubezpieczonego za zasadne zostały ostatecznie wyjaśnione w drodze uzupełnienia materiału dowodowego o zeznania świadków i ubezpieczonego wyjaśniające zakres obowiązków i charakter pracy ubezpieczonego, co uzasadnia zastosowanie dyspozycji art. 118 ust. 1a ustawy poprzez wnioskowanie a contrario.

W konkluzji Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w związku z cytowanymi wyżej przepisami, w punkcie I wyroku zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego z dnia 27 lutego 2013 r. i przyznał ubezpieczonemu J. Z. prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach od dnia 10 maja 2013 r. (tj. od dnia złożenia ponownego wniosku o świadczenie emerytalne jako spełnienia ostatniej przesłanki ustawowej przyznania świadczenia). Sąd Okręgowy wziął pod uwagę fakt, iż wniosek o emeryturę ubezpieczony złożył w dniu 10 maja 2013 r. oraz dyspozycję art. 129 ust. 1

cyt. ustawy, zgodnie z którym świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca w którym zgłoszono wniosek.

Działając zaś na podstawie art. 118 ust. 1a ustawy, Sąd wnioskując a contrario, nie stwierdził odpowiedzialności pozwanego organu rentowego za nie ustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, mając na uwadze fakt, iż dopiero wyniki niniejszego postępowania dowodowego pozwoliły na poczynienie wiążących ustaleń co do charakteru zatrudnienia ubezpieczonego, mającego wpływ na jego prawo do wnioskowanego świadczenia.

W punkcie II sentencji wyroku, Sąd kierując się zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, art. 99 k.p.c. oraz w oparciu o § 2 ust. 1 i 2 w zw. z § 11 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2013 r. poz. 490 z późn. zm.) zgodnie z wnioskiem ubezpieczonego (punkt 2 odwołania – k. 3 akt sprawy), obciążył pozwanego Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. jako stronę przegrywającą, kosztami zastępstwa procesowego ubezpieczonego M. M. w wysokości 120 zł, zasądzając je w wymiarze dwukrotności stawki minimalnej, biorąc pod uwagę rodzaj i stopień zawichości sprawy, nakład pracy pełnomocnika oraz jego wkład pracy w przyczynienie się do wyjaśnienia sprawy i dokonania jej rozstrzygnięcia.

SSA w SO Ewa Downar–Zapolska

(...)

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)